

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

6.Bf.175/2021/10.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. szeptember 10. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A vesztegetés büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. február 2. napján kihirdetett 15.B.311/2020/7. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év börtönbüntetésre, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének tartamát 2 (két) évi próbaidőre enyhíti.

A T-101/2017. számú bűnjeljegyzék 1-3. tételszáma alatt tárgnyilvántartásba vett bűnjelek iratokhoz való csatolását rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. február 2. napján kihirdetett 15.B.311/2020/7. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 290.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetében, ezért 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 80 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 80.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Úgy rendelkezett végrehajtás esetére, hogy a vádlott a szabadságvesztésből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] A tárgyaláson jelenlévő ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[3] A védő csatolta fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben elsődlegesen a vádlott bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mert a bíróság által megállapított tényállás részben felderítetlen, továbbá a perbíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Kifogásolta, hogy a bíróság nem vizsgálta, hogy a vádlott tudata, szándéka mire terjedt ki, volt-e motívum, célzat, volt-e érdekelttség. Másrészt meggyőződése szerint a mindennapi életben gyakran előfordul, hogy valaki kitár egy kaput, majd magára hagy egy helyszínt, és ha pénzt is ad át, azt borravalónak adja. Cselekménye nem tekinthető vesztegetésnek. Érvelése szerint a vádlott tudatában nem merült fel a vesztegetés szándéka és hiányzik az érdekérvényesítési célzata is, hiszen nem volt gondnoka, sem bérője, sem tulajdonosa annak a területnek, ahol fellelhető volt a nem kommunális hulladék, és nem is ő végeztetett építési munkálatokat, tehát nem állt érdekében a hulladék elszállíttatása. Érdekvezéreltség nélkül pedig nincs motívum, következésképpen hiányzik az akarati oldal. A védő hivatkozott arra is, hogy ha nincs motívum, nincs miért rávenni egy közfeladatot ellátó személyt a szabályszegésre és pénzt sem kell átadni. Kifejtette továbbá, hogy aggályosnak tartja, hogy tanú³ megtagadta a tanúvallomást a bíróság előtt, és rámutatott arra is, hogy a vádhatósággal való megegyezés visszásságot eredményezhet az eljárásban. Jogi álláspontja szerint tanú³ nem tekinthető önálló intézkedésre jogosult személynek, mert a munkaköri kötelezettsége alapvetően arra irányult, hogy a szemetet elszállítsa, a gépjárművet vezesse és a megfelelő lerakóhelyen a szemetet lerakja. Ráadásul ezt a minősítő körülményt a vádlott tudata ugyancsak nem fogta át. Érvelt amellet, hogy nem elfogadható az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy előre kitervelten szándékosan hajtotta volna végre a vádlott az sértett¹ vezető beosztású alkalmazottjára vonatkozó döntését, miszerint ő szegjen szabályt a kollégáival, és vigyék el a nem kommunális jellegű hulladékot, eshetőleges szándékkal pedig ez a bűncselekmény nem elkövethető. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat bűncselekmény hiányában mentse fel. A védő a bizonyítékok megalapozottságának hiányára alapozta a bizonyítottság hiányában történő felmentésre irányuló indítványát. Összefoglalóan kifejtette: ha nem megalapozott a bűnösség, nem megalapozott a minősítés, akkor nem lehet megalapozott a kiszabott büntetés sem.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.280/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Utalt arra, hogy a bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. A másodfokú ügyészi álláspont szerint az elsőfokú tanács eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Helyesen állapította meg a tényállást, ezért az megalapozott, felülbírálatra alkalmas. Kifejtette, hogy az elsőbíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, a megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményét is helytállóan minősítette. A fellebbviteli ügyészség álláspontja szerint a büntetéskiszabási körülményeket a bíróság helyesen vette számba, és azok alapján megfelelő súlyú büntetést szabott ki. A büntetés enyhítését nem tartotta indokoltnak. Miután az elsőbíróság a bűnjelekről nem rendelkezett, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a

T-101/2017. számú bűnjeljegyzék 1-3. tételszáma alatti bűnjelek lefoglalását szüntesse meg és azokat az iratok között rendelje kezelni, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[5] A vádlott, valamint a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. A védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen járt el, az érdekeltek nem kérték nyilvános ülés kitűzését.

[6] A másodfokú bíróság előzményként megállapította, hogy a Fővárosi Főügyészhelyettes a KÜO.2569/2018/26. szám alatt 2019. november 14. napján a Fővárosi Törvényszékhez benyújtott vádiratában Terhelt1 I.r. vádlottat a Btk.290.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetével, tanú3 II.r. vádlottat 1.rb. a Btk. 291.§ (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntetével és 1 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás vétségével, terhelt3 III.r. vádlottat a Btk. 291.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntetével, terhelt4 IV.r. vádlottat a Btk. 291.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntetével vádolta. A törvényszék a 2020. május 7. napján hozott 15.B.1415/2019/14. számú büntetővégzésével az I.r. vádlottal szemben vesztegetés büntette (Btk.290.§ (1) (2) bekezdés) miatt 1 év 6 hónap börtönbüntetést és 80 napi, napi tételenként 1.000,-Ft pénzbüntetést szabott ki. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A III.r. vádlottal szemben vesztegetés elfogadásának büntette (Btk.291.§ (1) (2) a) pont) miatt 1 év 6 hónap szabadságvesztést és 1700,-Ft vagyonekobzást szabott ki. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy az I.r. és III.r. vádlottak - a végrehajtás elrendelése esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. A végzéssel szemben az I.r. vádlott védője tárgyalás tartását kérte, míg a végzés a III.r. vádlott tekintetében 2020. május 22. napján jogerőre emelkedett.

[7] A törvényszék által tartott előkészítő ülésen a II.r. és IV.r. vádlott beismerte bűnösségét és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, így a bíróság e vádlottak és a Fővárosi Főügyészség között a KÜO.2569/2018/21. és KÜO2569/2018/24. számú jegyzőkönyvbe foglalt egyezséget jóváhagyta. Ennek megfelelően a 2020. június 26. napján jogerős 15.B.1415/2019/20. számú ítéletével a II.r. vádlottat vesztegetés elfogadásának büntette (Btk.291.§ (1) (3) b) pont) és csalás vétsége (Btk.373.§ (1) (2) bekezdés a) pont) miatt halmazati büntetésül 2 év – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte és vele szemben 1700,-Ft vagyonekobzást rendelt el, míg a IV.r. vádlottat vesztegetés elfogadásának büntette (Btk.291.§ (1) (2) bekezdés a) pont) miatt 1 év – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre ítélte és vele szemben 1700,-Ft vagyonekobzást rendelt el. Megállapította, hogy a II.r. és IV.r. vádlottak - a végrehajtás elrendelése esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. A törvényszék a Terhelt1 vádlottal szemben új ügyszám alatt folytatta a büntetőeljárást.

[8] A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A vádlott és a tanúk kihallgatását megelőzően törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott és az okirati bizonyítékokat is megfelelő formában tette a bizonyítás anyagává. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy tanú3 tanúként jogosan tagadta meg a vallomástételt, mivel a vele kötött egyezség a Be. 411.§ (5) bekezdésének a) pontja szerinti együttműködésre nem tartalmazott kitélt. Ugyanakkor törvényesen olvasta fel tanú3 gyanúsítottai vallomását a Be.177.§ (5) bekezdése alapján. Ugyancsak törvényesen ismertette a korábban jogerősen elítélt terhelt3 és terhelt4 gyanúsítottai vallomását a Be. 527.§ (2) bekezdés b) pontja alapján. Helyesen indokolta meg azt is, hogy az sértett1 meghallgatási jegyzőkönyvei bizonyítékként nem értékelhetők, mert azokból a vallomás megtagadásának lehetőségére történő figyelmeztetés kimaradt. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ez alól terhelt4 volt csupán kivétel, az ő gyanúsítottai kihallgatása során ugyanis elé tárták az sértett1-nél történt meghallgatásról készült jegyzőkönyvet, amelyben foglaltakat fenntartotta (nyomozati irat 433.o.), ezáltal a meghallgatási jegyzőkönyv bizonyítékként való felhasználásának nem lett volna már akadálya. Az érdekeltek ugyanakkor eljárási szabálysértésre nem hivatkoztak.

[9] Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson tett vallomást, amelyben tagadta a bűncselekmény elkövetését. Érdemi védekezése szerint tanú2 kérésére feladata csupán a személyszállítók beengedése volt, és határozottan tagadta, hogy pénzt adott volna tanú3nak. A nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásaiban is tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. A törvényszék a vádlotti védekezés ellenőrzésére és a tényállás tisztázása érdekében tanúkat hallgatott ki, videófelvevételeket tekintett meg, az egyes okirati bizonyítékokat irathűen ismertette. Nem tévedett a perbíróság, amikor a vádlott védekezésével szemben tanú2 tanú, továbbá tanú3, terhelt3 és terhelt4 ismertetett terhelő vallomásai, valamint tanú1 tanúnak a Be. 527.§ (2) bekezdés b) pontja alapján törvényesen ismertetett vallomása, és az esetről készült kamerafelvételek, híváslisták adatai alapján terhelő történeti tényállást állapított meg. Az sértett1 által a nyomozó hatóság rendelkezésére bocsátott dokumentumok és felvételek alapján senki sem vitatta, hogy a Budapest, III. cím6 szám alatti címről a jogszerűen elszállítható 1 db 110 literes hulladékgyűjtő edény úrtartalmához képest jelentősen több, illetve az építési törmelék tekintetében egyenesen tiltott hulladékot szállítottak el. A bíróság helyesen utalt arra is, hogy a korábban említett tanúk Terhelt1 vádlottal szemben a bűnösség kérdésben releváns tények tekintetében ellentétes tartalmú, illetve terhelő vallomást tettek, így logikus okfejtéssel mutatott rá arra is, hogy egyfelől a hulladék elszállítása nem tanú2, illetve a egyesület1 érdekében állt, másfelől tanú3, terhelt3 és terhelt4 vallomása alapján az illegális ürítésért való készpénzátadás ténye is rögzíthető volt. Megjegyzendő az is, hogy a felvételek, valamint a telefonos híváslista adatai szerint tanú3 kizárólag Terhelt1 vádlottal állt kapcsolatban, csak vele találkozott ezen a napon, így kizárólag a vádlott adhatta át az illegális hulladékszállítás fejében tanú3 gépkocsivezetőnek az 5000 Ft-os bankjegyet.

[10] Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldal [23] bekezdésétől a 8. oldal [53] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Nem tévedett tehát, amikor ítélete 3. oldal [10]

bekezdésétől a 4. oldal [22] bekezdéséig mérlegeléssel terhelő ítéleti tényállást állapított meg. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt hiányosságoktól, ezért azt a felülbírálata alapjául elfogadta.

[11] A vádlott védőjének eltérő tényállás megállapítása és felmentés érdekében bejelentett fellebbezése nem alapos.

[12] A Be. 591.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bírósága határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A védő fellebbezésében új tényre, új bizonyítékra nem hivatkozott, bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, ezért a védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék hiánytalanul eleget tett: magyarázatot adott arra, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el, miért jutott arra a következtetésre, hogy a hulladék nem a egyesület1hoz köthető. Az elsőfokú bíróság tehát az indokolási kötelezettségét teljesítette.

[13] A fellebbviteli bíróság nem értett egyet a védő fellebbezése indokolásában a minősítés kapcsán kifejtett jogi okfejtésével.

[14] Az irányadó tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményét is törvényesen minősítette. Nem tévedett tehát a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlott bűnösségét a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetében állapította meg. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a bírói gyakorlat szerint az önálló intézkedésre jogosult személy a szervezet működését irányítja, vagy a szervezettel kapcsolatba kerülő személyek – így akár az alkalmazottak, akár az üzleti partnerek – jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben hoz döntést. Működése akkor minősíthető így, ha munkaviszonya, megbízási viszonya keretei között eljárva ilyen feladatokat teljesít, ezt munkaköre, hatásköre írja elő, vagy teszi lehetővé (BH2000.238., ÍH 2015.128.). A kialakult bírói gyakorlat lényeges kérdésben döntést hozó személynek tekinti a döntések előkészítésében közreműködő beosztottak közül azokat is, akik lényegesen befolyásolhatják az érdemi döntést, például előkészítik a döntést tartalmazó irat tervezetét (BH2007.5.). tanú3 a hulladékszállító célgép vezetője, köztisztasági járműkezelő volt. Az sértett1 III/C-251. számú Műveleti Utasításának 2.1.1. pontja szerint a hulladékszállító célgép személyzete egy munkacsoportnak tekintendő, annak vezetője minden esetben a hulladékszállító célgép vezetője. Ő felel a csoport biztonságos, előírás szerinti munkavégzéséért. tanú3 a munkaköri leírása szerint a mellé beosztott rakodók tevékenységét,

munkáját irányította. Az sértett1 2017. november 23-i válasza szerint (nyomozati iratok 111.o.) amennyiben az elszállítandó hulladék nem megfelelő frakciójú, azt a Forgalmi Szolgálat részére jelezni kell, a helyszínen erre rendszeresített értesítőt kell hagyni, a menetlevélén pedig a problémát és a címet jelenteni kell. Mivel a menetlevél vezetése a Művelti Utasítás 5.2.4. pontja szerint szintén a köztisztasági járműkezelő feladata, ebből következően jelen ügyben éppen tanú3 felelőssége lett volna, hogy a szabálytalanul kihelyezett hulladékot a Forgalmi Szolgálatnál jelezze. Ez a jelentéstételi munkaköri kötelesség tartalmileg az sértett1 ügyfeleinek érdekét érintő döntéshozatalban való közreműködést jelent.

[15] A vádlott tehát azzal a magatartásával, hogy az sértett1 alkalmazásában álló tanú3 köztisztasági járműkezelőnek, mint a cég önálló intézkedésre jogosult alkalmazottjának 5000,-Ft-ot adott azért, hogy kollégáival együtt – munkaköri kötelezettségüket megszegve – az ingatlanhasználóval kötött megállapodás alapján összeállított járatlistán szereplő 1 db 110 literes hulladékgyűjtő edény űrtartalmát meghaladó mennyiségű és minőségű többlethulladékot, illetve bontási hulladékot illegálisan szállítsanak el, megvalósította a Btk. 291.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő gazdasági vesztegetés büntetnének minősített esetét.

[16] A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő körülményeket és helytállóan utalt a súlyosító körülmények hiányára. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlott javára jelentkező enyhítő körülmények értékelésével a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés és a próbaidő tartamának meghatározásakor. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a cselekmény konkrét tárgyi súlya és társadalomra veszélyességének megítélése – a további időmúlásra is figyelemmel - enyhébb büntetés kiszabását teszi indokolttá. Ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 év börtönbüntetésre, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének tartamát pedig 2 év próbaidőre enyhítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék a vádlottal szemben indokoltan alkalmazott pénzbüntetést. A bírói gyakorlat szerint a megfelelő kereset, jövedelem vagy vagyon megléte nem általános feltétele a pénzbüntetés kiszabásának, a pénzbüntetés nem haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés, avagy más büntetés melletti alkalmazása esetén közömbös az elkövető jövedelmének vagy vagyonának megfelelőisége (BH2015.25.). A kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma a cselekmény tárgyi súlyával arányos, míg a napi tétel törvényi minimumban meghatározott összege megfelelően tükrözi a vádlott ismert személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. Összességében e büntetések megfelelően szolgálják a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célokat.

[18] Miután a törvényszék a T-101/2017. számú bűnjeljegyzéken felsorolt bűnjelekről sem a jelen ügydöntő határozatában, sem az ügy korábbi terheltjeivel szemben

hozott 15.B.1415/2019/14. számú és terhelt3 III.r. terhelt tekintetében 2020. május 22. napján jogerőre emelkedett büntetővégzésében, valamint a 15.B.1415/2019/20. számú, tanú3 II.r.

és terhelt4 IV.r. terheltek tekintetében 2020. június 26. napján jogerőre emelkedett ítéletében nem rendelkezett, ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a T-101/2017. számú bűnjeljegyzék 1-3. tételszáma alatt tárgynyilvántartásba vett bűnjelek iratokhoz való csatolását rendelte el.

[19] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[20] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) és (4) bekezdésén és a 2020. évi LVIII. törvény 211. § (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2021. szeptember 10.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva s.k.

előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.

bíró

A Fővárosi Törvényszék 15.B.311/2020/7. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2021. szeptember 10.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke